

บทที่ 1

บทนำ

ภาษาเป็นเครื่องมือในการสื่อความหมายของมนุษย์ซึ่งทำให้มนุษย์พิเศษกว่าสัตว์อื่น ๆ มนุษย์ทุกชาติพันธุ์ ทุกเพศทุกวัย ย่อมมีภาษาเป็นเครื่องมือในการสื่อความคิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน ภาษากับความคิดจึงเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นควบคู่กันเสมอไป เพียเจท์ (Piaget) กล่าวว่า "ภาษาเป็นสิ่งที่ช่วยให้มนุษย์สื่อความคิดให้ผู้อื่นทราบได้"¹ คาร์โรลล์ (Carroll) ก็มีความเห็นทำนองเดียวกันว่า "ภาษาเป็นเครื่องมือในการสื่อความรู้ ความคิด ความรู้สึกสู่กันและกัน"²

ในกระบวนการของภาษานั้น ทักษะการใช้ภาษาเป็นการเรียนรู้บางอย่างหนึ่ง ทั้งนี้เพราะ "ความสามารถในการใช้ภาษาเป็นเครื่องช่วยในการถ่ายทอดและสื่อความคิด ความรู้สึก หัตถ์คติ ตลอดจนประสบการณ์ต่าง ๆ ให้ผู้อื่นรับได้ เข้าใจได้ และเกิดความคิด ความรู้สึก รวมทั้งหัตถ์คติที่ใกล้เคียงกันได้"³ ทักษะการใช้ภาษาจึงเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ระหว่างมนุษย์ด้วยกัน

เป็นที่ยอมรับกันในวงการศึกษาแล้วว่า ทักษะการใช้ภาษาอันนับแรกของมนุษย์คือ ทักษะการฟังและการพูด กิตยวดี บุญซื่อ กล่าวว่า "ในระยะต้นของชีวิต

¹Jean Piaget, The Language and Thought of the Child, trans. by Majorie Gabin (London : Routledge & Kegan Paul Ltd., 1952), p.1.

²John B. Carroll, Language and Thought, (New Jersey : Prentice-Hall, 1964), p. 4.

³กิตยวดี บุญซื่อ, "กลุ่มทักษะภาษาไทย" ใน หลักสูตรและการสอนทฤษฎีและแนวปฏิบัติ, สุมิตร คุณานุกร บรรณาธิการ (กรุงเทพมหานคร : บริษัทสารมวลชนจำกัด แผนกการพิมพ์, 2520), หน้า 78.

(ก่อนเด็กจะเข้าโรงเรียน) ทักษะที่เด็กต้องการฝึกเน้นหนักคือ ทักษะการฟังและการพูด..."¹ และโตกล่าวต่อไปว่า "เมื่อเด็กเริ่มจะพูดได้ เขาก็จะหัดเลียนเสียงที่ได้ยินจากปากคนอื่น ทักษะการฟังของเขาก็จะพัฒนาขึ้นพร้อม ๆ กันไปด้วยขณะเดียวกันกับที่เขาฝึกการออกเสียงใหญ่ๆ ของแม่น้า เขาก็จะพัฒนาในด้านความเข้าใจความหมายของคำและความที่ไต่ขึงไปด้วย ควบคู่กันนี้ เด็กในระยะก่อนวัยเรียนจึงต้องการได้รับการเสริมสร้างพัฒนาการในด้านการฟังและการพูดมากที่สุด เพื่อให้ตัวเขาเองพร้อมที่จะฟังและพูดในสิ่งที่ยุ่งยาก ซับซ้อน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ"² ทักษะการฟังและการพูดนับได้ว่าเป็นทักษะที่เห็นเด่นชัดในเด็กก่อนวัยเรียน ผู้ใหญ่ส่วนมากมักจะถือทักษะการพูดของเด็กเป็นสิ่งวัดและประเมินความรู้สึนึกคิด ความเข้าใจในสิ่งที่เขาได้รับฟังมา การพูดจึงเป็นเครื่องมือช่วยให้สังเกตความคิดความเข้าใจของเด็กวัยนี้ได้ และสื่อสำคัญในการพูดก็คือ คำ ดังนั้นความสามารถในการใช้คำ อันเนื่องมาจากการรู้จักและเข้าใจคำจึงเป็นความสามารถ ซึ่งพอจะนำมาวิเคราะห์ศึกษาได้จากการพูดของเด็กในวัยดังกล่าว

ความสำคัญของการพูด

การพูดไม่ว่าจะเป็นการพูดของเด็กหรือผู้ใหญ่ย่อมมีความสำคัญเท่าเทียมกัน ทั้งนี้เพราะการพูดเป็นกิจกรรมที่มนุษย์ทุกเพศทุกวัยกระทำกันอยู่ โคป (Cope) กล่าวถึงความสำคัญของการพูดไว้ว่า "ภาษาพูดหรือการพูดเป็นกิจกรรมหลักของมนุษย์ที่เกิดขึ้นตลอดชีวิตและเป็นกิจกรรมสำคัญอย่างหนึ่งที่มีมนุษย์ต้องกระทำ"³ และกระทำ

¹ กิติยวดี บุญซ้อ, เรื่องเดียวกัน.

² เรื่องเดียวกัน.

³ C.S.Cope, Linguistic Structure and Personality Development (J.Counsel. Psychol. Monogr., 1969) cited by Elizabeth B. Hurlock, Child Development. 5 th ed. (New York: McGraw-Hill Book Company, 1956), p. 154.

ต่อเนื่องกันไปตั้งแต่เริ่มพูดได้จนตลอดชีวิต เฮิร์ลล็อก (Hurlock) ได้แสดงความเห็นเกี่ยวกับบทบาทของการพูดว่า "การพูดมีความสำคัญในการประเมินความสามารถของบุคคลทั้งทางด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการและการเข้าสังคม"¹ และวีเชียร์ อธิโนบุญวัฒน์ ได้ให้ข้อสังเกตไว้เช่นเดียวกันว่า "ผู้ที่สามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมและมีความสามารถจัดระเบียบความคิดได้นั้นส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับคำพูด"² ซึ่งหมายความว่า บุคคลใดสามารถใช้คำในการถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดอย่างมีระเบียบเป็นลำดับขั้นตอนย่อมช่วยให้บุคคลนั้นสามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากคนส่วนใหญ่มักจะประเมินบุคลิกภาพของบุคคลและตัดสินความสามารถในการพูดที่ความคล่องและความฉับไวในการคิดและถ่ายทอดความคิดนั้นเป็นคำพูดออกมา และในขณะที่เดียวกันผู้พูดก็มักจะประเมินสัมฤทธิ์ผลทางการพูดของตนเองด้วยการสังเกตปฏิกิริยาสนองตอบของผู้ฟังไม่ว่าจะเป็นสีหน้า ท่าทาง อากัปกิริยาที่แสดงออก ตลอดจนการวิพากษ์วิจารณ์เป็นเกณฑ์ตัดสินไปพร้อม ๆ กัน นอกจากนี้ความสำเร็จทางการศึกษาส่วนหนึ่งก็ขึ้นอยู่กับความสามารถในการพูด เช่นเดียวกันทั้งนี้เพราะการพูดเป็นการแสดงความคิดและเหตุผลอันเนื่องมาจากสติปัญญาของแต่ละคน การถ่ายทอดความคิดออกมาเป็นภาษาพูดที่มีเหตุผลเป็นขั้นตอนและกระจ่างชัดเจน ง่ายต่อการเข้าใจ นับเป็นศิลปะอย่างหนึ่งและผู้ที่สามารถทำได้ดังกล่าวนี้นี้จึงมักจะประสบความสำเร็จในชีวิตและการทำงานไม่น้อยทีเดียว

จะเห็นได้ว่า การพูดมีความสำคัญสูงมากไม่ว่าจะพิจารณาในแง่ใด เด็กจะพูดได้ก็ถูกต้องก็เนื่องจากรู้คำศัพท์มากและใช้ใจด้วยความเข้าใจเหมาะสมถูกต้องกับสถานการณ์นั้น ๆ คำที่เด็กเลือกมาพูดจะแสดงให้รู้ว่าเขารู้จักและเข้าใจคำคำเหล่านั้นเพียงใด คำพูดมีความสำคัญตั้งแต่สมัยก่อนคริสตกาล จีนดา งามสุทธิได้

¹ Elizabeth Hurlock, Child Development, 5 th ed.

(New York : Mc Graw-Hill Book Company, 1956), p. 154..

² วีเชียร์ อธิโนบุญวัฒน์, "ความสำคัญของภาษา," ประชาศึกษา

อ้างคำพูดของ อริสโตเติล (Aristotle) ไว้ในเรื่องการวิเคราะห์ความหมายของ คำว่า "คำพูดเป็นสัญลักษณ์ของความนึกคิด"¹ ซึ่งชี้ให้เห็นว่าคำพูดยังคงมีความ สำคัญอยู่ตลอดเวลาแม้เวลาจะล่วงเลยมานานแล้วก็ตาม トラバโดที่มนุษย์ยังใช้การ พึ่ง การพูด การอ่าน การเขียน สื่อความหมายอยู่

ความสำคัญของคำ

คำมีความสำคัญในการสื่อความหมายทั้งทางด้านกรรพียง การพูด การอ่าน และการเขียน เพราะเราใช้คำเป็นสัญลักษณ์แทนการสื่อความหมายทุกด้านดังกล่าวน บุคคลจะสื่อความหมายกันใดก็ต่อเมื่อรู้จักและเข้าใจสัญลักษณ์ที่ใช้เป็นสื่อระหว่างกัน เสียก่อน ปรีชา ช่างขวัญยืนกล่าวว่า "คนเราจะเข้าใจความหมายของคำพูดในภาษาใดภาษาหนึ่งใดก็ต่อเมื่อรู้จักสัญลักษณ์และเข้าใจระบบสัญลักษณ์ของภาษานั้น"² นั่นก็หมายความว่าเด็กจะเข้าใจความหมายของคำพูดที่ใช้สื่อความหมายกันในภาษาไทย ใดก็ต่อเมื่อรู้จักและเข้าใจคำ ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ที่ใช้เป็นสื่อกลางเป็นอย่างดีมาก่อน

สำหรับเด็กในระดับอนุบาล คำมีความสำคัญต่อการพูดของเด็กมาก เพราะ พัฒนาการทางภาษาของเด็กในวัยนี้ที่เห็นเด่นชัดคือ ภาษาพูด การพูดแต่ละครั้งก็ต้อง อาศัยคำมาเชื่อมโยง ประติดประต่อกัน เป็นกลุ่มคำและเป็นประโยคในที่สุด การรู้จัก และเข้าใจคำจึงเป็นสิ่งสำคัญในการสื่อความหมายของเด็ก

ผู้ใหญ่ส่วนมากมักจะตัดสินความสามารถหรือสติปัญญาของเด็กตั้งแต่เด็ก เริ่มพูดคำที่เขารู้จักใดเป็นคำแรก ดังนั้นเมื่อถึงเวลาอันสมควรที่เด็กจะเริ่มพูดคำ แรกใดแล้วผู้ใหญ่ก็มักจะคอยจับตาคูควายใจจจจจ บางครั้งก็พลอยกังวลไปกับเด็กด้วย

¹จินดา งามสุทธิ, "การวิเคราะห์ความหมายของคำ," ครูปริทัศน์ 2(กุมภาพันธ์ 2522) : 26-33.

²ปรีชา ช่างขวัญยืน, พื้นฐานของการใช้ภาษา. (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ ไทยวัฒนาพานิช, 2517), หน้า 4.

เมื่อพบว่าบุตรหลานของตนพูดช้ากว่าคนอื่น ทั้งนี้เพราะเกรงว่าจะมีอะไรผิดปกติในตัวเด็กนั่นเอง นักจิตวิทยาบางคนตัดสินความฉลาดของเด็กจากคำพูดคำแรกที่สังเกตเห็น สจฺซา จันท์นเอ็ม อ้างถึงเกณฑ์เทอร์แมน (Terman) ใช้ตัดสินสติปัญญาของเด็กโดยยึดถือการเริ่มพูดคำแรกของเด็กว่า "เด็กฉลาดมากจะเริ่มพูดประมาณ 11 เดือน เด็กฉลาดปานกลางเริ่มพูดเมื่อ 16 เดือน เด็กโง่ (morons) จะเริ่มพูดเมื่ออายุ 34 เดือน เด็กโง่มาก (idiots) เริ่มพูดเมื่ออายุ 51 เดือน"¹ จรรยา สุวรรณสิทธิ์ ก็เห็นควยว่าเด็กฉลาดมากจะพูดได้เร็วกว่าเด็กฉลาดน้อยและกล่าวว่า "ถ้าเด็กอายุ 18 เดือน รู้จักคำต่าง ๆ มากกว่า 25 คำ เด็กคนนั้นก็เป็เด็กฉลาด"² สวณา พรพัฒน์กุล อ้างถึงลีโอนาร์ต คาร์ไมเคิล (Leonard Carmichale) ซึ่งได้วิจารณ์เกี่ยวกับพัฒนาการทางถอยคำและสติปัญญาของเด็กว่า "การวัดผลการทดสอบทางถอยคำจะเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะแสดงให้เห็นระดับเชาวน์ปัญญาของเด็กนั้น กล่าวคือ เด็กที่มีพัฒนาการทางถอยคำมากแสดงว่าเชาวน์ปัญญาของเด็กคนนั้นสูง"³ จากข้อคิดดังกล่าวทำให้ได้ข้อสรุปว่า เด็กคนใดมีพัฒนาการทางถอยคำดีคือมีความสามารถในการรู้จักและเข้าใจคำมากกว่าคนอื่น ก็ยอมแสดงว่าเด็กคนนั้นฉลาดกว่าคนอื่นนั่นเอง

นอกจากนี้คำยังมีความสำคัญต่อการเข้าสังคมของเด็กอีกด้วย ความสามารถในการใช้ภาษาจะเป็นประโยชน์ต่อการติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลอื่นในสังคมมากที่สุด เดียว แกร์ริสัน (Garrison) กล่าวว่า "จำนวนคำที่เด็กรู้จักเป็นเครื่องตัดสินความก้าวหน้าของเด็กได้ คำเป็นทางนำไปสู่การเรียนรู้ของเด็ก ถ้าความรู้เกี่ยวกับคำยังไม่เพียงพอ

¹สจฺซา จันท์นเอ็ม, "จิตวิทยาเด็ก," มิตรครู 2(30 มกราคม 2510) :23

²จรรยา สุวรรณสิทธิ์, "เด็กฉลาด," วารสารแนะแนว 32(เมษายน-พฤษภาคม 2517) : 34.

³สวณา พรพัฒน์กุล, "พัฒนาการทางถอยคำของนักเรียนในโรงเรียนของสถานเลี้ยงเด็กเปรียบเทียบกับนักเรียนโรงเรียนสามัญระดับประถมศึกษาปีที่ 2 และประถมศึกษาปีที่ 3" (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร, 2513), หน้า 4.

การอธิบายสิ่งแวดลอมรอบตัวเด็กก็จะเป็นที่เข้าใจของคนอื่น"¹ แมกกินิติส (McGinities) แสดงความคิดเห็นซึ่งสอดคล้องกับแกรวิสันว่า "ถ้าเด็กรู้จักถ้อยคำเป็นจำนวนมากพอเหมาะก็ด้วยของตนสามารถนำถ้อยคำนั้น ๆ ไปใช้ได้อย่างถูกต้อง เด็กผู้นั้นก็ย่อมจะสามารถเข้าใจความคิดเห็นของผู้อื่น เข้าใจการแสดงออกของผู้อื่นและสิ่งแวดลอมของตนเอง ตลอดจนสื่อความหมายและแสดงความต้องการของตนเองให้ผู้อื่นเข้าใจได้ด้วย"² ซึ่งหมายความว่า เด็กที่รู้จักและเข้าใจคำพอเหมาะก็ด้วยของตนจะช่วยให้เด็กสามารถสื่อความหมายให้คนอื่นเข้าใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้เด็กสามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมรอบคานของตนได้สะดวกง่ายดายขึ้นนั่นเอง

กาเยและสมิธ (Gagne and Smith) มองเห็นความสำคัญของคำในอีกแง่หนึ่งว่า "คำจำเป็นในการถ่ายทอดความคิดขณะแก้ปัญหา ซึ่งมักจะเห็นได้กับบางคนที่ถูกให้ตัวเองฟังหรือเขียนบอกให้คนอื่นทราบขณะที่กำลังแก้ปัญหาอยู่ ทั้งนี้เพราะการบอกตัวเองหรือผู้อื่นช่วยในการอธิบายกระบวนการ เหตุผลและสมมติฐานทั้งหลายอันเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาได้เร็วขึ้นและสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับปัญหาใหม่ได้ดีกว่าเดิม"³ ความคิดเห็นของกาเยและสมิธสอดคล้องกับพฤติกรรมของเด็ก

¹K.C.Garrison, Growth and Development. 2d ed. (New York : Longman, 1959) cited by Elizabeth B.Hurlock, Child Development. Ibid. p.156.

²Walter M.McGinities, "Language Development," Encyclopaedia of Education Research, 4 th ed. (London : The McMillan Company, 1961), pp.687-688. อ้างถึงใน คารณี อุทัยรัตนกิจ "ความเข้าใจคำของนักเรียนชั้นประถมปีที่หนึ่งโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกจิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520), หน้า 3.

³Robert M.Gagne and Ernest C.Smith, "A Study of the Effects of Verbalization on Problem Solving," J.Exp. Psychol. 63 (1962) cited by Encyclopedia of Educational Research. 4th ed. (London : The Macmillan Company, 1969), p. 688.

อนุบาลมาก จะสังเกตเห็นได้ชัดว่าขณะที่เด็กเล่นอยู่หรืออาจจะเล่นคนเดียวหรือเล่นกับเพื่อนเด็กก็มักจะพูดกับตัวเองหรือพูดให้เพื่อนฟังเพื่อบอกหรืออธิบายความคิดที่ซ่อนเร้นอยู่ในใจขณะนั้น หรือเมื่อเด็กมีปัญหา ขอสงสัย ซึ่งตอบคำถามตัวเองไม่ได้เด็กก็มักจะใช้คำ "ทำไม" "ทำอย่างไร" เพื่อช่วยให้คนอื่นตอบข้อสงสัยของตน คำที่เด็กรู้จักและเข้าใจจะช่วยให้ปัญหาและข้อซักถามในรายละเอียดต่าง ๆ แจ่มชัดขึ้น การรู้จักและเข้าใจคำจึงเป็นประโยชน์แก่เด็กมากที่สุด เพราะสิ่งเหล่านี้จะเป็นรากฐานของการเรียนรู้และการเข้าใจสิ่งต่าง ๆ ที่เขาจะได้พบในเวลาต่อมา คำจึงมีความสำคัญอยู่เสมอตราบไคที่ยังมีการสื่อความหมายกันอยู่

ความสำคัญของเด็กในระดับอนุบาลกับพัฒนาการทางด้านการพูด

คงได้กล่าวแล้วว่าเด็กในระดับนี้มีพัฒนาการทางภาษาที่เห็นเด่นชัดในด้านการพูด การที่จะรู้ว่าเด็กรู้จักและเข้าใจคำหรือภาษาที่ไ้หมากน้อยแค่ไหนนั้นจึงอาจสังเกตได้จากคำพูดของเด็ก อาร์โนลด์ ก็เซล และฟรานซิส อิลด์ (Arnold Gesell and Francis Ilg) ได้ศึกษาในเรื่องนี้แล้วสรุปผลไว้ว่า "พัฒนาการทางคำพูดจะมีลักษณะเฉพาะในแต่ละวัย"¹ เพราะลักษณะการใช้คำของเด็กแต่ละวัยแตกต่างกันออกไปโดยเฉพาะเด็กในระดับอนุบาลย่อมมีความพิเศษจากวัยอื่น ๆ ทั้งนี้เพราะเด็กในวัยนี้กำลังมีความเจริญเติบโตทุกด้านอย่างรวดเร็ว ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ฟลอเรนซ์ กูดอินท์ (Florence Goodenough) ได้ให้ข้อสังเกตไว้ในบทความการวัดผลความเจริญเติบโตทางสมองในวัยเด็ก (The Measurement of Mental Growth in Childhood) ว่า "ครึ่งหนึ่งของพลังสมองอันสูงสุดของคนเรานั้นได้มาตอนที่มียายุ 3 ขวบ"² นอกจากนี้

¹Arnold Gesell, Child Development, (New York : Harper & Brothers Publishers, 1949), p. 224.

²สวัสดิ์ สุวรรณอักษร, "พัฒนาการด้านบุคลิกภาพทางสังคมของเด็ก," ประชาศึกษา 10(พฤษภาคม 2517) : 25.

เกรน โคมัน ผู้อำนวยการสถาบันเพื่อความสำเ็จของมนุษย์ (The Institute for the Achievement of Human Potential) ในชิคาโกเคเลีย สหรัฐอเมริกา ก็ได้องความเห็นว่า "เด็กในช่วง 6 ปีแรกมีัจนริยะทางภาษามาก"¹ เพียเจต์ (Piaget) นักจิตวิทยาชื่อดังของโลกก็ให้ความสนใจกับเด็กในระดับนี้มากเพราะเห็นว่าช่วง 4-8 ขวบเป็นระยะที่เด็กเรียนภาษาได้อย่างรวดเร็ว ผู้วิจัยก็มีประสบการณ์และคุ้นเคยกับเด็กในวัยนี้มาพอสมควร จึงช่วยให้พอสรุปได้ว่า เด็กในระดับอายุ 3 ถึง 6 ขวบ ไม่ว่าจะเขาเรียนหรือไม่เขาเรียนในโรงเรียนอนุบาลจะมีพัฒนาการทางภาษาคานการพูดเกินกว่าทุก ๆ วัย ยิ่งกว่านั้นการพูดของเด็กในวัยนี้จะสะท้อนให้เห็นความสามารถทางสติปัญญาที่พัฒนาขึ้นเรื่อย ๆ ในวัยผู้ใหญ่ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการศึกษาความสามารถในการใช้ภาษาของเด็กที่มีอายุประมาณ 3 ถึง 6 ขวบ จะช่วยให้ผู้ใหญ่ได้ทราบถึงความสามารถในการเข้าใจความหมายของคำที่เด็กใ้ช้อยู่เป็นประจำเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาและส่งเสริมพัฒนาการทางสติปัญญาในคานการ เรียนรู้ภาษาของเด็กให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสามารถในการรู้จักและเข้าใจคำของนักเรียนอนุบาลที่มีอายุ 3 ขวบครึ่งถึง 6 ขวบครึ่ง
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการรู้จักและเข้าใจคำของนักเรียนอนุบาลที่มีอายุ 3 ขวบครึ่งถึง 6 ขวบครึ่ง

สมมติฐานของการวิจัย

1. เด็กที่มีอายุเท่ากันมีความสามารถในการรู้จักคำต่างกัน
2. เด็กที่มีอายุต่างกันมีความสามารถในการเข้าใจคำต่างกัน

¹เกรน โคมัน, ไทยรัฐ (17 กรกฎาคม 2523) : 8.

3. ความสามารถในการรู้จำคำของเด็กมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการเข้าใจคำ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนอนุบาลจำนวน 100 คน จากโรงเรียนอนุบาล 3 แห่งในจังหวัดภูเก็ต ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในภาคปลาย ปีการศึกษา 2523

2. พื้นฐานทางครอบครัวและสภาพอื่น ๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อความสามารถในการรู้จักและเข้าใจคำของเด็กนั้นอยู่นอกขอบเขตการวิจัยนี้

3. การวิจัยนี้ศึกษาเฉพาะความสามารถในการรู้จักและเข้าใจคำของเด็กในระดับอนุบาลเท่านั้น

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. คุณภาพการสอนและคุณภาพของครูตลอดจนสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนและบ้านใกล้เคียงกัน

2. เวลาทดสอบคนแรกกับคนสุดท้ายซึ่งห่างกัน 1 เดือนนั้น ถือว่าเป็นช่วงเวลาที่ไม่ทำให้เกิดการได้เปรียบเสียเปรียบเกี่ยวกับความสามารถทั้ง 2 ด้านนี้

3. เด็กไม่มีความบกพร่องทางสายตาและตั้งใจตอบโดยมีช่วงความสนใจใกล้เคียงกัน

4. เนื่องจากการเรียนการสอนในโรงเรียนใช้ภาษากลางตลอดเวลา การวิจัยนี้จึงพิจารณาเฉพาะความสามารถในการรู้จักคำและเข้าใจคำภาษากลางเท่านั้น

5. สัดส่วนของภาพกับขนาดที่เป็นจริงไม่ทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนในการวิจัยครั้งนี้

คำจำกัดความ

ความสามารถในการรู้จักคำ หมายถึงความสามารถที่จะบอกชื่อสิ่งที่อยู่ในภาพได้ว่า ภาพนั้นเป็นภาพอะไร

ความสามารถในการเข้าใจคำ หมายถึงความสามารถที่จะบอกถึงความถี่หรือบ่อยครั้งในคำหน้าหรือประโยชน์ของสิ่งที่เห็นในภาพได้โดยตอบคำถาม "เอาไว้อะไร" ได้

นักเรียนอนุบาล หมายถึงนักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นอนุบาล 1 และอนุบาล 2 ของโรงเรียนทั้ง 3 แห่ง ซึ่งมีอายุระหว่าง 3 ขวบครึ่งถึง 6 ขวบครึ่ง ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้แก่นิทและเครื่องมืออันเป็นแนวทางในการศึกษาการใช้คำของนักเรียนอนุบาล
2. เป็นแนวทางศึกษาความสามารถในการรู้จักและเข้าใจคำของนักเรียนอนุบาล
3. ช่วยให้ครู ผู้ปกครอง และบุคคลที่เกี่ยวข้องเข้าใจการใช้คำพูดของเด็กในวัยนี้
4. เป็นแนวทางในการศึกษาความสามารถในการรู้จักและเข้าใจคำตลอดจนการใช้คำของเด็กในวัยที่สูงขึ้นไปอีก

ความไม่สมบูรณ์ของการวิจัย

1. ความสัมพันธ์ระหว่างผู้วิจัยกับเด็กอาจเป็นเหตุให้เกิดความคลาดเคลื่อนไปบางทั้ง ๆ ที่ผู้วิจัยได้ทำความสนิทสนมคุ้นเคยกับเด็กทุกคนล่วงหน้าแล้วหลายครั้งในจำนวนเท่ากัน แต่เนื่องจากเด็กบางคนคุ้นเคยกับคนแปลกหน้ายากหรือช้ากว่าคนอื่น จึงทำให้เด็กไม่ค่อยกล้าพูดและไม่กล้าตอบคำถามอย่างเต็มที่ทั้ง ๆ ที่รู้จักและเข้าใจคำเหล่านั้น

2. อิทธิพลของสภาพร่างกายของเด็กเองที่เกิดขึ้นในขณะทดสอบ เด็กอาจเกิดความเบื่อหน่าย ไม่อยากตอบขึ้นมาทันทีทันใดอันเนื่องมาจาก สภาพทางกาย อารมณ์ ซึ่งผู้วิจัยไม่สามารถหยั่งรู้ได้ ทั้ง ๆ ที่พยายามสักคึกกันตัวแปรแทรกซ้อนต่าง ๆ ออกไปล่วงหน้าแล้วก็ตาม

3. อิทธิพลของสภาพแวดล้อมต่าง ๆ เป็นต้นว่า สถานที่ทดสอบ บุคคลอื่น ๆ อาจมีส่วนทำให้ผลการทดสอบของนักเรียนแต่ละโรงเรียนต่างกันไปบ้าง ทั้ง ๆ ที่ได้เตรียมการล่วงหน้าเป็นอย่างดีแล้ว ทั้งนี้เพราะลักษณะสถานที่ทดสอบ (ห้องสมุด) ของแต่ละโรงเรียนไม่เหมือนกันจึงอาจทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนบ้างเล็กน้อย

คุรุณวิทย์วิทยาทัยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย